

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrta leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Deželnozborske volitve.

Politično mrtvilo po deželi je dalo prostora volilnemu gibanju. Led je prebit, in agitacija za deželnozborske volitve je že v polnem teku. Po večini so se že vršili po vseh volilnih krajih shodi volilnih odborov, pri katerih se je razgovarjalo o kandidatih in se določilo postopanje glade agitacije.

Vse volilno gibanje je prišlo v tir, v posameznih krajih se vrše shodi, ali pa so takšni napovedani za najbližji čas. Dospel je res že zadnji čas, zato se moramo požuriti, da dobro izrabimo čas, ki je še na razpolago. Može po deželi naj se združijo in sklenejo, katere volilne može si izbero, ki bodo po njihovi želji zanesljivo izvolili narodne poslance.

Shod zaupnih mož v ptujskem in rogaškem okraju se je sešel dne 25. t. m. in postavil enoglasno kandidatom za deželni zbor dr. Fr. Jurtelo, ki se je sicer branil, a se slednjič vendarle podvrget narodni disciplini in prevzel kandidaturu. Za volitve v celjskem okraju se snide takšen shod dne 2. oktobra v „Narodnem domu“ v Celju. Zaupnim možem polagamo na srce, da se zedinijo za imeni narodnih kandidatov, ki bodeta v resnici imela smisla za narodne težnje in izvrševala požrtvovalno narodni program.

Časi so resni, in Slovenci Spod. Štajarske morajo poslati takšne može v deželni zbor, o katerih so prepričani, da se bodo neustrašeno potegovali za naše pravice in neumorno branili v kulturnem in gospodarskem pogledu interese spodnjega dela dežele pred nemškimi prenapetimi v Gradcu in delovali za blaginjo svojih volilcev. Ako pomislimo, v kako slabem stanju se nahaja položaj Slovencev, ako pogledamo na pridobitve zadnjih let, ki smo si jih pribojevali, nas mora navdati strah pred bodočnostjo. Na vseh poljih smo res tako zaostali, da bode treba naj večjega truda naših poslancev, ako hočemo do seči ono, kar nam gre po božjih in človeških postavah. Zato moramo poslati v deželni zbor takšne može, ki se bodo energično in radikalno postavili v boj za izpolnitev našega narodnega programa.

Ako pogledamo na južni del Tirolske, kjer prebivajo Italijani, vidimo lahko, da so oni mnogo več dosegli, da so oni mnogo bližje izpolnitvi svojega narodnega programa, katerega bistven del je samouprava Južnega Tirola. In vendar je Italijanov na Južnem Tirolskem le okrog 360 tisoč, torej jih je mnogo manj kakor štajarskih Slovencev, a njihovi poslanci so z velikim naporom in pogumom šli v boj napram Nemcem ter dosegli če že ne narodne samo uprave, vendar vsaj to, da se Nemci z njimi pogajajo glede njihovih zahtev.

Glavni del našega programa je tudi ločitev od nemškega dela dežele in ustanovitev lastnega deželnega šolskega sveta in namestništva. Da to dosežemo, se bodo morali naši poslanci na vse načine in z vsemi dovoljenimi sredstvi postaviti v boj. Poslati moramo v Gradec takšne poslance, ki nam bodo obljubili, da bodo skušali z vsemi močmi priboriti to našo zahtevo. Dati jim moramo na pot moralne opore, izvoliti jih moramo z veliko večino, da bo vlada videla, da ves narod zahteva lastne samouprave.

Celjske in štajarske novice.

(Cesarjev dar.) Cesar je daroval iz svojih privatnih dohodkov 1000 kron za pogorelce v Podovi pri Mariboru.

(XII. Letopis slovenskih posojilnic za leto 1901), katerega je sestavil g. Franjo Jošt, tajnik in revizor „Zveze slovenskih posojilnic“ v Celju je ravno kar izšel. Kdor bi ga želel dobiti, naj se obrne na „Zvezo slovenskih posojilnic“ v Celju, Posojilnicam, ki so član „Zveze slovenskih posojilnic“ v Celju, se je Letopis že razposlal brezplačno.

(„Večer v slovenskem raju“.) Za veselico pod tem imenom, ki se priredi v nedeljo, 5. oktobra t. l. v vseh gornjih prostorih „Narodnega doma“, delajo se jako obsežne priprave že sedaj, in smelo trdimo kar naprej, da kaj takega še ni bilo v našem „Narodnem domu“ kar bode prihodnjo nedeljo, na veselici v korist družbe sv. Cirila in Metoda — na koji se bode zbralo vse narodno občinstvo Celja in okolice — sedeč po zanimanju, ki vlada v vseh slovenskih krogih. In res, biti v raju enkrat že na tem svetu, ni dano vsakemu umrjočemu, ter zabavati se tam tako po ceni — kakor čujemo, bode to mogoče vled požrtvovalnosti celjskih rodoljubov, kateri so v ta namen darovali vse potrebno: pijačo, jedila itd. Na svidenje torej dne 5. oktobra!

(Izvanredni občni zbor) priredi „Zveza slovenskih posojilnic“ v Celju v sredo, dne 22. oktobra 1902 ob 2. uri popoldne v dvorani posojilnične gostilne „Narodni dom“ poprej „Hotel Aufmut“ v Velikovu s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo revizorja o koroških posojilnicah. 3. Pravni pouk o raznih posojilničnih zadevah. 4. Poročilo o cepljenju nekaterih koroških posojilnic od slovenske „Zveze“. 5. Nadomestna volitev v odbor. 6. Volitev pododboru za Koroško. 7. Razni govori in nasveti. Poročevalci bodo sledeči gg.: M. hael Vošnjak, t. č. predsednik; dr. Ivan Dečko, t. č. podpredsednik; Franjo Jošt, t. č. tajnik in revizor „Zveze“, ter č. g. Franc Treiber, kanonik župnik v Št. Rupertu pri Velikovu ter odbornik velikovške posojilnice. Z ozirom na veliko važnost tega občnega zbora in predmetov, ki se bodo na tem shodu razpravljali, je pričakovati, da bode vsaka koroška slovenska posojilnica po več odbornikov ali odposlancev zastopana.

(Matura v jesenskem terminu) se je vršila na tukajšnjem gimnaziju dne 25. septembra t. l. Ponavljalni izpit iz ednega predmeta sta imela dva. celi zrelostni izpit pa štirje osmošolci. Izpit so napravili vsi s povojnim uspehom. Slovenski abitarientje so: Fran Kovča, Josip Požar, Anton Rabuza in Leopold Selišek.

(Trtna uš v celjskem okraju.) C. kr. glavarstvo v Celju razglasa naznanilo, da je izvoz trsa iz občin Št. Jurij na juž. žel., Kalobje in Dramlje sodnega okraja Celje, kakor tudi od Sv. Ruperta, sodni okraj Laško, vsled trtne uši prepovedan.

(Nemška turnarska slavnost.) Nemški turnarji so čutili minolo nedeljo potrebo, po Celju nekoliko porogoviliti. Priredili so nekaj kakor kak telovadni nastop, ki se da strokovno meriti z nastopi pri navadnih sokolskih vajah. Pa še tega niso mogli celjski turnarji sami napraviti,

nego so si naročili telovadce iz Gradca, Ljubljane, Maribora in Ptuja. Bilo jih je kakih 45, pa vsak v drugačni uniformi. Na glaziji so dopoldne reševali turnarsko čast, popoldne pa so se že zibali menda po turnarskih pravilih težki od zavžite pijače. Ljudje so pravili da je to atletsko tekmovalje, pri kojem se gre za to, kdo prenese večjo množino pijače. — Sploh pa je bilo vse jako klaverno in se ni prav nič drugače poznalo slavnostnega obličja, kakor po frankfurtaricah, katere so nekoji nezreli fantalini izvajajoče nčili.

(Odlikovanje.) Cesar je podelil računskemu revidentu višjesodnega računskega oddelka v Gradcu, gosp. Mat. Trobcu naslov računskega svetnika.

(Spodnještajarske toplice.) V cesar Franc Jožefovo kopališče na Laškem je do 18. sept. t. l. prišlo 326 strank z 821 osebami, v deželno kopališče na Slatini pa do 20. septem. 607 strank z 1119 osebami.

(Rudosledstvo.) G. Fr. Hocke, tovarnar v Gradcu, je dobil dovoljenje v političnih okrajih Celje in Slov. Gradec iskati rudo, in sicer za dobo ednega leta.

(Umrl je na Teharjih) znani dolgoletni krčmar v Celju g. Jurij Lemež v 51 letu starosti. N. v m. p.!

(Železnica Grobelno-Rogatec.) Z zgradbo železnice Grobelno-Rogatec prično v kratkem. Vled tega vlada v trgu Rogatec veliko veselje.

(Regulacija Bistrice in Loznice pri Slov. Bistrici.) Po prizadevanju okrajnega načelnika g. A. Stigerja se je ustanovila v Slov. Bistrici vodna zadruga, ki bo uredila omenjena gorska potoka. Takoj je pristopilo 950 interesovanih posestnikov.

(Slovensko pevsko društvo v Ptuj) imelo je v tekočem letu nastopne dohodke: društvenina iz Maribora 42 K, iz Celja 21 K, iz Krškega 8 K, iz Ptuja 46 K 87 vin., vstopnina pri koncertu 437 K 80 vin., skupaj 555 K 67 vin. Stroški za letošnji koncert pa so znašali 525 K 3 vin.; torej ima društvo prebitka 30 K 64 vin., in če se ta prebitek prišteje k vsoti 533 K 84 vin., ki je že vložena v tukajšnji posojilnici, tedaj ima danes pevsko društvo v gotovini 564 K 48 vin. Odbor.

(Slana.) Od Sv. Urbana pri Ptuj poročajo: Ajda je letos vkljub suši v mesecu avgustu prav lepo kazala, ter je bilo pričakovati bogate žetve. Dne 23 in 24 t. m. pa je bila buda slana, ki ni le ajde pokončala, temveč tudi na drugih poljskih pridelkih napravila veliko škodo. Tudi nižje ležeči vinogradi so osmojeni.

(Izvanredni zbor) priredi politično društvo „Sloga“ v Ormožu v soboto, dne 4. oktobra t. l. ob 10. uri popoldne v dvorani okrajnega zastopa v Ormožu. Pri istem bode se proglasil kandidat za volitev v deželni zbor. Z ozirom na veliko važnost tega zborovanja pričakujemo, da se kolikor mogoče Slovencev istega udeleži. S spošto vanjem! Predsednik „Sloga“, dr. J. Omulec.

(Umrl je) v Ormožu M. Kukovec, posestnik in mestni stražmešter v poklju. Bil je star 72 let.

(Trtna uš) V ljutomerskem okraju se ne sme radi trtne uši izvažati traja izvečine vseh občin.

(Obstrukcija v občinski zbornici.) V ljutomerskem občinskem zastopu so tudi trije Slovenci, dr. Grossmann, Misja in Vabnik. Dosedaj ni bilo nič slišati o njih. Končno pa so vendar spoznali krivico, ki se godi Slovincem in njihovu jeziku v tej nemškutarski korporaciji sredi med Slovence. V seji dne 23. t. m. je izjavil dr. Grossmann, da bo on s tovarišema v zaprejšlovenski govoril. Župan o. kr. notar Thurn, je ogorčen izjavil, da te pravice nimajo, ker, kakor vsi akti pričajo, se v ljutomerski občini kaj takega še nikdar ni zgodilo. Tako trdijo vsaj graški listi. Na tako žalitev so začeli Slovenci razbijati, ter se je morala seja zaključiti. Skrajni čas je pač že bil, da so se Slovenci v slovenskem trgu Ljutomeru spomnili pravic, ki jih ima naš jezik.

(Dijaška kuhinja v Mariboru) je imela v lanskem šolskem letu 4106 kron 92 vin. dohodkov in 4039 kron 83 vin. stroškov. Vsak dan je v njej obedovalo nad 50 dijakov. Dijaško kuhinjo so podpirale največ spodnje štajarske posojilnice.

(Realka v Mariboru) V prvi realčni razred se je vpisalo 72 učencev, zato so prvi razred razdelili v dva oddelka.

(Železnica Maribor-Zelen travnik.) Zgradba železnice iz Maribora na Zelen travnik (Wies) utegne se uresničiti. Ministrstvo dovolilo je tehnične priprave, s katerimi se je pod vodstvom dveh inženjerjev že pričelo. Stalo bo 9000 K.

(Ljudski shod.) Shod pri Sv. Križu nad Mariborom se je vršil predzadnjo nedeljo in je bil prav dobro obiskan; predsedoval je shodu odv. dr. Ivan Glazer. Poslanec dr. Rosina je govoril o deželnozborskih volitvah ter priporočal volilcem, naj volijo zanesljive volilne moče. Govorniku so zborovalci živahno pritrjevali. Drž. posl. g. Robič je poročal o delovanju državnega zbora. Župan g. Urbas je predlagal več resolucij, ki so bile soglasno sprejete. Tako zahtevajo volilci pravično nagodbo z Ogrsko in od vlade zakonito obrambo slovenskega prebivalstva, upravno ločitev Spodnje Štajarske od Gradca, slovenski gimnazij v Celju ter odločno ugovarjajo, da bi nemška večina v deželnem zboru prezirala opravljene slovenske zahteve.

(Slovenske visokošolce v Gradcu) ter cenj. slov. občinstvo istotam opozarjamo tem potem da se dobe v kavarni „Wien“, Reichenbaurstrasse 6, tudi slovenski časopisi, na kar naj se izvoli ozirati.

«Slovenija» slovenskim abiturientom in akademikom!

Vsi stanovi se združujejo v organizacije, ki naj zastopajo skupne interese članov. Ali ne potrebuje tudi slovensko dijaštvo take organizacije? — Dijaštvo je naraščaj inteligence, ki ima kot glava na narodnem telesu dolžnost, delovati za narodov procvit v vsakem oziru. Za delo pa treba vsestranske naobrazbe; tako izobrazbo si more dijak pridobiti le s sredstvi, ki jih večidel kot posameznik ne zmore, katere mu nudi le društvo. So pa tudi strogi materialni interesi, katere more uspešno zastopati le organizacija.

Pogosto čujemo pritožbe: nimamo slovenskih uradnikov, profesorjev, tehnikov, nedostaje nam izobražencev sploh. Posledica tega — sistematično preplavljanje s tujo inteligenco. Ali smo res Slovenci duševno inferijorni, da ne moremo producirati zadostnega števila izobražencev? — Ne, saj govori proti temu naval ukaželjne mladine slovenske na srednje šole, čeravno jih ovira tuji poučni jezik, proti temu priča priznanje z nam neprijaznih ministrskih klopi, da so Jugoslovani velenadarjen rod, najglasnejši protidokaz pa je veliko število abiturientov, ki vsako leto odhajajo na visoke šole, — od katerih pa le majhen odstotek doseže svoj cilj. Siromaštvo je, ki peha včasih najboljše elemente med duševni proletarijat, mnogo onih pa, ki so se srečno prestradali skozi dijaška leta, fizično oslabi, da vrnivši se v domovino v najlepših letih moške dobe zamró. Siromaštvo je, ki provzroča, da se toliko mladeničev, toliko narodove sile in energije, da se takorekoč duševni cvet slovenskega naroda izgublja v blatu in revščini tujine. Re-

šitev tega vprašanja je zadeva, ki se tiče celega naroda, za dijaštvo pa je to naravnost življensko vprašanje. Dijaštvo se mora samo vzdigniti, da razkrije vso bedo in revščino ter zahteva od pomoči. Tu pa mora imeti uspeh le — kakor vnovič povdarjamo — močna organizacija. V tem smislu, da zastopa poleg duševnih tudi gmotne interese slovenskega dijaštva, je urejeno naše društvo. V „Sloveniji“ je vsklila ta ideja samopomoči, v „Sloveniji“ se je osredotočilo gibanje za izboljšanje gmotnega stanja slovenskega dijaštva.

Eden glavnih vzrokov gori očrtanega padanja tiči v tem, da smo primorani pohajati univerze v tujini. Zahteva slovenske univerze je torej tudi iz gmotnih ozirih kardinalna zahteva slovenskega dijaštva. Svesta si važnosti vseučilišnega vprašanja za naš narod skliče „Slovenija“ po svojem vseučilišnem odseku prihodnje leto vsedijaški shod, na katerem se bo razpravljalo o slovenski univerzi in drugih za dijaštvo aktualnih zadevah.

Ker so se v zadnjem času o društvu širile neresnične vesti, deloma iz napačnega umevanja, deloma iz hudobnega namena, si štejemo v dolžnost objasniti ideje, ki nas združujejo. Začrtane so v društvenem programu.

Vodilna ideja našega programa je nacionalizem. V času, ko se tudi med Slovenci širi indiferentizem v narodnostnem oziru, zdi se nam na mestu, še posebej povdarjati potrebo povzdige narodne zavesti med vsemi Slovenci, kajti ni podcenjevati tega čuvstva kot impulz k delu. Kdor ve, kako je kultura baš na podlagi narodne ideje pognala najlepše cvetove, kako je dosegla umetnost in literatura narodov še le takrat višek, ko je začela zajemati iz neizčrpne vira narodne duše, kdor dalje ve, kak pomen ima nacionalizem kot državotvorna sila, in kako se vsa zgodovina človeštva vrti le okrog nacionalnih in socialnih nasprotstev, — ta ne bo zval nacionalizma barbarstvo ali nazadovanje, pač pa mora priznati njegov velikanski pomen za napredek vseh posameznih narodov, iz česar rezultira celotni napredek človeštva. Narodnostna ideja bodi temelj vsega slovenskega življenja, temelj vsega našega delovanja; naš nacionalizem je radikalen. Ni pa radikalizem sovinitizem, saj zahteva le, kar je Slovincem za njihov narodni procvit neobhodno potrebno, to pa seveda z vso odločnostjo. Radikalizem je dalje po svojem bistvu nasproten kričaštvu: njegov cilj pri korenini iskati in zatirati zlo, ki ovira naš napredek, se da doseči le potem intenzivnega dela. Posledica kapitalističnega načina produkcije je socialno gibanje, kakor je ravno v zadnjih desetletjih z vehementno silo stopilo na dnevni red. Gibanja kakor je socialno, ki ni morebiti delo agitatorjev, temveč produkt konkretnih razmer, se ne sme prezreti. I mi mu posvečujemo vso pozornost. Posamezne njegove struje — pa presojamo s stališča razmer, v katerih živi slovenski narod. Treba torej tako korenitega proučevanja celega socialnega gibanja, kakor tudi dobrega poznanja naših razmer, saj je brez poslednjega uspešno narodno delo sploh nemogoče. Ostati moramo v vedni, ozki dotiki z narodom, ne le s takozvano inteligenco, kajti ta še ne reprezentuje naroda, temveč tudi s široko ljudsko maso, ravna se po slovenijanskem, od slavnega Ilira Vraza izrečenem geslu: „Iz naroda za narod.“

Tem splošnim opazkam naj sledi program: „Slovenija“

1. se smatra važnim organom v javni vse-slovenski organizaciji. Zbira in vzgaja slovensko akademično mladino; vsestransko radikalno delo za narodni obstoj in procvit, bodisi v kulturnem, bodisi v narodno-gospodarskem oziru smatra za prvo dolžnost vsakega Slovenijana. Tej dolžnosti se uklanjajo vse druge;

2. zahteva za svoj narod vse pravice, izvirajoče iz enakopravnosti in enakoveljavnosti;

3. smatra narodno šolstvo pogojem kulturnega procvita med Slovenci in zahteva odločno ustanovitev vseučilišča v Ljubljani;

4. smatra organizovano narodno gospodarsko delo temeljnim pogojem narodne samostalnosti;

5. smatra razdirajoče razlike med narodom, izvirajoče iz imetka in nasprotstva med dušev-

nim in telesnim delom za neopravičene; razliko, izvirajočo iz neomikanosti, upošteva in hoče z razširjanjem vsestranske omike manjšati to zlo;

6. prizna vedi in umetnosti vsestransko svobodo;

7. je nepolitično društvo. Z ničemer, niti z brzojavkami, niti z adresami se ne utika v vprašanja dnevne politike;

8. smatra vero za privatno zadevo društvenikov, ki ne sodi v njen delokrog;

9. želi si prijateljskih odnošajev z vsemi slovensko in slovansko narodnimi društvi, katere po svojih programih ne nasprotujejo njenemu programu. Z ostalimi stopa v dotiko le tedaj, kadar velela narodna dolžnost;

10. ne stoji na stališču brezpogojnega zaščedenja z orožjem.

Toda najlepše ideje so prazne, če ostanejo le na papirju. Uresničevanje pa zahteva sposobnost, in baš doba vseučiliških študij je oni čas, v katerem se dijak lahko vsestransko pripravlja na poznejše delovanje. „Slovenija“ daje svojim članom potom strokovnih klubov, predavanj, debat itd. prilike, da si v vsakem oziru razširijo in poglobe svoje znanje. Članom je na razpolago bogata knjižnica in mnogoštevilni politični, strokovni in leposlovni listi. Ob začetku tečaja daje informativni odsek novoprihajajočim članom pojasnila glede študij, vpisovanja itd.

Dijak v tujini, odtrgan od svojcev, išče sebi primerne družbe, kjer se more po končanem delu tudi malo razveseliti. „Slovenija“ goji tudi družabnost in sicer ne le z dunajskimi Slovenci, ampak z vsemi slovanskimi društvi in tudi na tak način razširja idejo slovanske vzajemnosti.

Taka je „Slovenija“, taka so njena stremjenja, taki njeni cilji. Ako se Vam zdí, da so vredni, da se uresničijo, vstopite v „Slovenijo“, našli boste ondi odkritosrčnih prijateljev in navdušenih sobojnikov za skupne ideale.

Za odbor akad. društva „Slovenija“ na Dunaju (VIII, Breitenfeldgasse, 20)

cand. phil. Kuno Hočevar
t. č. predsednik.

J. U. St. Bogumil Berbuč
t. č. tajnikov namestnik.

Druge slovenske novice.

(Druga slovenska umetniška razstava v Ljubljani) je odprta vsak dan v zgornjih prostorih „Narodnega doma“. Pričakovati je, da se Slovenci iz Štajarske zbero ter skupno pohite v Ljubljano na umetniško razstavo. Razloženih je nad 150 umotvorov slovenskega čopiča in dleta, razstavili so skoro vsi naši umetniki, zato je primerno, da tudi Štajarci z obilnim obiskom proslavimo to kulturno slavo.

(Slovensko gledališče.) Letošnja sezona slovenskega gledališča v Ljubljani se je začela v soboto, dne 27. t. m. z narodno igro s petjem „Gospod Jakob“. Sodelovalo je vse dramatično oboje in operni zbor. Predstava je uspela krasno.

(Slavnost 50 letnice državne višje realke v Ljubljani.) Dne 4. vinotoka t. l. poteče pol stoletja, kar obstoja ljubljanske realke, katere je s plodonosnim delovanjem v tej dobi vzgojila mnogo vrlih in odličnih mož. Ravnateljstvo, kakor tudi učno oboje zavoda, namerava prirediti na ta pomenljivi dan primerno šolsko slavlje, katerega bi se udeležili tudi nekdanji učenci in učitelji imenovanenega zavoda. Da se doseže označeni namen, stavi si slavnostni odbor nalogo opozoriti nekdanje učence na to slavlje in jih vabiti k obilni udeležbi. Slavnostni odbor namerava prirediti po šolski slavnosti skupni obed, ki bodi prijateljski sestanek nekdanjih sošolcev. Drag bodi nam realcem spomin na zavod-realko, v kateri se je počela pot k našemu poklicu in zato upa tudi slavnostni odbor, da se udeleže slavlja nekdanji njeni učenci v prav obilnem številu. Kdor bi bil po stanu ali oddaljenosti zadržan, poslal bo pa gotovo svoj pozdrav. Pa tudi drugače se je omogočeno sodelovati oddaljenca pri pri slavnosti. Odbor namerava napraviti v spomin na 50 letnico slavnostno ustanovo, s katero bi se podpirali revni dijaki realke. Da se ustanova omogoči, prodajale se bodo slavnostne vstopnice po 10 K. Del svote se uporabi v pokritje stroškov, preostanek in nadaljni prispevki pa za omenjeno ustanovo. Slavnostni odbor vabi, da se kolikor mo-

goče ljudij osebno udeležiti slavnosti, če je pa kdo zadržan, da kupi slavnostno vstopnico ali pa prispeva k slavnostni ustanovi. Pojasnila daje: Slavnostni odbor v Ljubljani.

(Šolska vest) Vseh učiteljev in učiteljic je sedaj na Kranjskem 559, na vsem Slovenskem razen na Koroškem je pa učiteljskih moči sploh 2257.

(Utonil je) ob izviru Bistrice na Gorenjskem štiri in polletni delavčev sin Lenarčič. Igral se je ob potoku in se naslonil na trblo ograjo, ki se je prelomila in je otrok izginil v vodo.

(Državna podpora) Za razstavo grozdja v Krškem 4. in 5. oktobra je dovolilo poljedelsko ministristvo 300 kron podpore in podarilo dve srebrni in dve bronasti svetinji.

(Vodovod v Postojni.) Vodovod so začeli delati v Postojni na Notranjskem, in bo najbrže že letos gotov. Nov vodovod bo za trg velike koristi, ker bo pospeševal promet tujcev, ki bodo potem rajši dohajali v trg.

(Smrt v mlinu) V nekem mlinu blizu Loža se je minule dni ponesrečil desetletni sin posestnika Kraševca. Deček je zavrtel kolo in ga hotel namazati, pri tem pa ga je kolo zgrabilo ter zdrobilo.

(Toča) Dne 13. t. m. je v Prevaljah na Koroškem pobila toča. Padla je silno debela in gosta, da je bilo v par trenutkih vse belo in je ležala še ves drugi dan. Napravila je mnogo škode, zlasti na ajdi in šadju.

(Nova železnica.) Zaradi gradnje železnice čez Karavanki se je pokazala potreba, da se zgradi stranska proga od Svetne vasi čez Borovlje na Podjube na Koroškem; železnica bo gotova 1. 1904. Koroška dežela bo prispevala za to lokalno železnico 400.000 K.

(Dobrotnik Trsta) V torek je umrl v Trstu veleindustrijalec Golatti, ki je zapustil celo svoje premoženje poldrugi milijon kron mestu Trstu za ustanovitev bolnišnice.

(Rekurz za slovenske šole v Trstu) je ministristvo odbilo. Zdaj bodo tržaški Slovenci stavili svojo zahtevo na upravno sodišče; odnehati nočejo prej, da dobe, kar zahtevajo v imenu pravičnosti in kulture.

(Slovenska šola pri Sv. Jakobu v Trstu), ki jo vzdržuje šolska družba sv. Cirila in Metoda, je prenapolnjena. Posamezni razredi imajo po 100 otrok, na stotine otrok je pa moralo oditi. Stališče slovenskih voditeljev v Trstu je postalo neznosno. Od ene strani krati vlada Slovincem najelementarnejše potrebe, od druge strani pa zavedni tržaški Slovenci zahtevajo slovenskih šol, da se jim otroci ne potujčijo.

(Napredek slovenskega šolstva v Gorici.) Letos se je vpisalo v „Šolskem domu“ nad 600 učencev in učenk. Zaraditega sta se morala ustanoviti dva razreda več nego lani.

(Občinske volitve.) V Tinjanu v Istri je po hudem boju zmagala v vseh treh razredih hrvaška stranka.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi) začenja s prihodnjim mesecem zopet svoje delovanje. Odbor se obrača k vsem prijateljem društva z nujno prošnjo, da se spomnijo slovenskih visokošolcev Pragi s pošiljativjo in nabiranjem prispevkov, prirejanjem zabav ter se prigrasijo za poverjenike društva. Društvo je izdalo tekom šestih mesecev minolega leta 883 K; to je najboljši dokaz, kako potrebno in kakega pomena da je društvo, ter bodi onim rojakom, ki dosedaj še niso pristopili društvu, v vzpodbudo in nagib, da to store čim prej! Oni visokošolci, ki nameravajo priti na praško vsučilišče ter računajo na podporo društva, pozivljejo se, da svoj prihod in svoje aspiracije takoj pismeno naznanijo. Za odbor:

Jos. Germ, tajnik. Fr. Tomšič, predsednik.

Dopisi.

Iz Št. Pavla pri Preboldu. Veselica, katero je priredilo tukajšno bralno društvo dne 21. t. m., se je vrlo dobro obnesla, in sicer se je vršil prvi del — govor in srečolov — na travniku.

Govor o kmetijstvu prevzel je strokovnjak g. obč. tajnik Kač iz Žalca, ki je mnogobrojnemu občinstvu v poljudni besedi razlagal o gnojenju travnikov z umetnimi gnojili, da se dobi več

krme, in na kakšen način zamore kmet napredovati v živinoreji. Nadalje je učil, kako je treba živino krmiti in kako krmo pripravljati. Iz tega, res prav praktičnega govora naučil se je marsikateri gospodar in gospodinja dosti novega in dobrega, za kar bodo gotovo občinskemu tajniku Kaču hvaležni. Bodi mu izrečena še tudi tem potom srčna zahvala za njegov trud!

Po govoru vršil se je srečolov, ki je vrgel za ubogo šolsko mladino in bralnemu društvu lep dobiček. Dobitki so bili lepi, večinoma darovani. Srčna hvala za to vsem darovalcem dobitkov, kakor tudi onim, ki so z denarnimi prispevki pripomogli lepemu uspehu srečolova.

Na večer priredila se je v prostorih Vedenikove gostilne predstava „Zakonske nadloge“, katero so naši diletantje prav izvrstno pogodili. Ker so se vsi odlikovali, ne morem vsakega posebej ampak moram takoj vse skupaj pohvaliti, da so tako častno rešili svojo nalogo.

Med udeleženci videli smo tudi spoštovano in častito rodbino Zanier-jevo, dr. Dečko-tovo in Zwenkel-ovo. Zastopani pa so bili tudi vrli Žalčani in Celjani, akoravno ne mnogobrojno, kakor smo pričakovali. Za obisk hvala jim!

Pohvale vredno igral je med točkami oddelek naše „Celjske narodne godbe“ pod vodstvom g. Rotterja, ki je še pozno v noč zabavala mlade, a tudi stare, poskočne plesalce.

Vsa čast in hvala vsem pomočnikom, ki so se trudili, da je veselica tako dobro uspela, saj je za narod, domovino in šolsko mladino.

Ponosen in zadovoljen je pa tudi lahko nad to dobro uspelo veselico nje prireditelj g. Rudolf Pevec. Slava mu! — Želimo le, da nam še večkrat priredi enako zabavo ter se pogosteje pokaže s svojimi vrhmi diletantov. Le tako naprej!

Zgornja Poljskava. Odkar smo se srečno odkrižali občinskih volitev in so našim Nemcem in posilnemcem nosovi, ki so si jih s smešnimi rekurzi in „temeljiti“ pritožbami izdatno podaljšali, že spet nekaj usahnili, je pri nas zavlada zopet ljubi mir, katerega tuptam le še moti kaka nemškutarska kavka, ko se vrača pijana iz tevtonskih brlogov. Pa tudi za tako „kavko“ se bliža „ješensko vreme“ s strahovito hitrostjo. —

Predno še pade sneg, bo pod streho prenovljeno župnišče na Zg. Polskavi. Da je bilo prenovljenja in poprave potrebno, o tem ne dvomi nihče, pač pa se sliši tuptam od narodnih mož ugovor, da bi se bilo moralo na vsak način z ozirom na narodno stvar še nekaj časa počakati s stavbo in ne takoj po volitvah dati nasprotnikom tako pripravnega agitacijskega sredstva v roke. Naj bo temu kakorkoli, preseneča nas samo to, da se na stavbi tako ponosno in izvajajoče blešči nemški napis stavbarja. Če se je že moralo delo oddati Nemcu („Svoji k svojim“ ??), toliko bi se pač lahko zahtevalo od njega, da nas vsaj z nemškimi napisi ne izziva, ako že slovenskega ne mara.

Toda še en napis žali naša narodna čustva. Na spominku, ki naj priča o ponesrečenju neke ženske ob veliki cesti pod cerkvijo, je pribita ploščica z napisom, ki sramoti slovenščino in je v tako okornih izrazih in pravopisu, da je groza. Pričakujemo, da se od merodajne strani kaj ukrene, in se ta napis nadomesti z drugim, ki ne bo delal sramote naši lepi slovenščini! Kažimo povsod, da se tudi v našem lepem jeziku more lepa misel lepo izraziti!

Nedavno bila je eden in isti dan pri vseh štirih krčmah na Zgornji Polskavi godba in ples, kar kaže, da nam ne gre prebudo. Ker se godbi ni pridala izogibati in plesu še manj, vstopil je nek gospod iz radovednosti v eno teh krčem. Slovenska dekleta so se tu vrtela s slovenskimi fanti. Kar priplahta ena zgornjepolskavskih „kavk“ in ko zapazi omenjenega gospoda (ki je znan narodnjak), začne na vse grlo vpiti „Heil und Sieg“, in ko ji zmanjka sape, si oddahne in takoj spet naprej... No, plesalci so se za ta krepki izraz pristne tevtonske prismojenosti malo zmenili, le omenjenega gospoda, katerega „kavke“ že od nekdaj zanimajo, je začela mučiti radovednost, ker takih eksemplarov „kavk“ je malo. Obrne se tedaj v svoji radovednosti do nekega plesalca s prošnjo, da mu pojasni to nenavadno prikazen, na kar dobi sicer krepak, toda odkrito-

srčen odgovor: „Osel se spozna po ušesih, lončar po piskrih.“ Tega preciznega pojasnila vesel izprazne gospod svojo kupico in odjadra domu. Juri Kajba pa na ples... hola... hola!

Politični pregled.

(Državni zbor) se snide, kakor se trdi v poučenih krogih, v drugi polovici meseca oktobra t. l. Dotlej upa vlada završiti nagodbena pogajanja in dogovore s češkimi in nemškimi poslanci.

(Mladočehi.) Dne 25. t. m. je imel mladočeški izvrševalni odbor svojo sejo v Pragi. Odboril se je iznova sklep, da začne Čehi proti nagodbeni predlogi obstrukcijo, ako se jim ne vrnejo jezikovne naredbe. Razni govorniki, so oatro napadali vlado, ker se v zadnjem času pri nastavljanju uradnikov postopa krivično, ter se zavračajo Čehi. Potem se je prečital dopis poslanca Spinčiča, ki prosi pomoči Čeha za Hrvate in Slovence. Odbor je sklenil, da se podpira Jugoslovane pri narodnostnih zahtevah.

(Nemčija) V blaženi Nemčiji ni vse tako, kakor mislijo razni nemški neodrešenci v naši državi. Vsled prevelike skoposti poljedelcev je nastopila po vsej Nemčiji tolika draginja, da je ljudstvo še ne pomni take. Posebno je draginja v mestih, kar se tiče najvažnejših pridelkov živeža. Cene mesu so grozno poskočile, tako, da povprečno ljudstvo ne more več jesti mesa. To prihaja od tega, ker so nemške meje vsled raznih živinskih boleznij zaprte uvozu in sicer iz Rusije, Avstrije in Nizozemske. K vsemu temu pa še preti ljudstvu nov državni dolg dveh milijard mark. Res lepi časi se bližajo za blaženo Nemčijo!

(Slavnost v Bolgariji.) V Bolgariji se te dni slavi 25. letnica zavzetja utrdb v klanca Šipka. Leta 1877 za rusko-turške vojne je Sulejman paša pet mesecev branil ruski vojski v prelazu Šipka prehod čez Balkan. Dosti je povedano s tem, da je v bojih okolo tega prehoda padlo 50.000 turških in okolo 30.000 ruskih vojakov. V spomin padlim vojakom so nabrali 5 milijonov kron in gradili spominsko cerkev. Delo je zdaj dovršeno, in cerkev se je te dni slavnostno blagoslovila.

(Srbi.) Radi izgrediv v Zagrebu je bil v Novem Sadu na ogrskih tleh velik protestni shod, katerega se je udeležilo 10.000 oseb vseh stanov. Sprejeta resolucija protestuje proti dogodkom v Zagrebu, a izreka tudi vladi in občinskemu zastopu v Zagrebu nezaupanje. Sklep zahteva zadoščenja srbskemu narodu.

(Angleški kralj.) ki že dolgo boluje na obeh, se je dal zdravnikom preiskati, in ti so izrazili bojazen, da ne bi kralj oslepel. Vrhutega so se mu bolečine v grlu zopet ponovile.

(Irska.) Na zimo je baje pričakovati nevarnih nemirov v zahodnih krajih Irske. Nemiri se začno med kmetstskimi najemniki, katere poganjajo radi zaostalih davkov s posestev. Na kmetih vlada beda. V dotične kraje je že odšlo mnogo vojaštva. Na Irskem vre, in vlada bo zopet morala krotiti ustajo, ki je med Irce skoraj stalna.

(Buri.) Za polajšanje splošne bede v Južni Afriki potrebujejo Buri poleg 70 milijonov kron, ki so jih dovolili Angleži, še nad 700.000.000 K. Toliko denarja jim seveda ne bodo preskrbeli v Evropi in Ameriki, ker se v dejanju ne kaže toliko sočutja do Burov kot v besedah.

Razne stvari.

(Velikansk vihar) je razsajal minole dni po Siciliji in drugih južnitalijanskih otokih. Orkan je povzročil nepopisno škodo, sodi se, da je v celem ponesrečilo nad 500 oseb, škodo se ceni nad 50 milijonov lir. Vasi ob vznožju ognjenika Etna na Siciliji je orkan v pravem pomenu besede pobril in odnesel strehe. Reke so izstopile in poplavlile nižave. Vzroki orkana so podzemski; sodi se, da se je v planetih prigodilo nekaj nenavadnega.

(Koliko se pridelava kave na svetu) V zadnjem letu pridelali so kave 15 in pol milijona vreč, katerih vsaka tehtja 60 kg. Samo v Braziliji pridelali so 11 in pol milijona vreč, v Arabiji 225.000 vreč.

(Sto let star berač obsojen.) Redarstvo v New Castelu na Angleškem je obsodilo 106 let starega starčka radi prosjačenja na mesec dni poostrenega zapora. Prosjak se je udeležil krim-ske vojske, pozneje se je bojeval pri Waterloo, in dvoje svojih sinov je poslal v vojsko v Južno Afriko. To je hvaležnost sveta!

Za občinske urade!

Najnovejša tiskovina za zglajevanje vojakov dobivajo se pri Drag Hribarju v Celju.

Loterijske številke.

Trst, dne 27. oktobra 1902. 60, 38, 88, 63, 14
L. no. 22, 4, 83, 76, 10.

Vabilo

domačo zabavo s plesom

ki bo
v četrtek, 2. oktobra t. l.
pri „Savinčanu“
na Bregu.

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

Za obilen obisk prosim

(419) gostilničar.

Prva tržaška razpošiljatev na deželo

France Mirt, Trst

priporoča najgorkeje p. n. slovenskemu občinstvu svojo zalogo kave, riža, južnega sadja, olja, čaja, čokolade, konzerv, rib, sira, vina namiznega in za desert itd.

Blago se razpošilja po železnici v količnikih od najmanj 30 kg vsebine sestavljene iz edne ali pa iz več vrst blaga kakor tudi v poštnih količnikih od 4¹/₂ kg vsebine.

Vožnino in embalažo plača pošiljatelj.

Poštni količki (4¹/₂ kg vsebine franko)

Kava.	K
Santos I. izbran količ 4 ¹ / ₂ kg stane	11.40
Santos II.	10.40
Java zelena	12.20
Java gold.	11.20
Ceylon I.	14.24
Ceylon Perl	15.20
Kuba I.	15.60
Portorico ext.	15.20
Mokka prava arab.	16.50

Riž.	K
Kanolina količ 4 ¹ / ₂ kg stane	3.80
Ostiglia glace	3.40
Japonski	2.72

Olje.

v zabojčkih s kositarjevo posodo (Schraubenverschluss.)	K
Nizza extra zabojček 4 kg vsebine	7.50
Genua	7.50
Aixer	7.50
Jedilno	5.80

Vino. (Desert.)	K
Marsala sodček 4 lit. vsebine stane	8.60
Malaga	12.80
Lacrimae Christi	12.50
Madera sodček	12.80
Cipro	11.50
Slovanski biser iz Dalmacije	7.50

Oranče.	K
Mesina v košaricah 30-32 komadov	3.20
Mesina krvave	3.60
Limone	2.80

Milo (Spremitura).	K
najboljše za britev, toaletno in fino perilo zabojček 4 kg vsebine	4.50

Virh.	K
Naturel količ 4 ¹ / ₂ kg vsebine	5.50
Lacrima	6.50
Izbran	9.50

Upam, da slavno slovensko občinstvo ne bo opustilo me podpirati, ker ima pri moji trdki na razpolago ugodne cene, sveže in izborna blago, točno postrežbo in pri tej priliki podpira sorojaka. Obširneje cenike razpošiljam po želji brezplačno ter se najtopleje priporočam. Spoštovanjem udani

(407) 10-1

FRANC MIRT.

Dobrodoča trgovina

mešanega blaga

ob glavni cesti blizu trga se proda zavolo vojašne.

Vrednost trgovine je 8000-10000 K. Letni promet 30000 K. — Naslov se izve pri upravn. ništvu „Domovine“ v Celju.

V umeten mlin vzamem takoj

v uk dečka

14- do 16 let starega in poštenih staršev. Kje, pove upravništvo „Domovine“ v Celju.

(396) 2-2

Oddaja šolske stavbe.

Razpisovalna stavba, namreč nadzidanje enega nadstropja na sedanje šolsko poslopje v Novištifi pri Gornjem gradu oddaja se potom ustrezne zniževalne dražnje, koja se bo dne

12. vinotočka 1902 ob 1. uri popoldne

vršila v šolskem poslopju v Novištifi

Stavba se bo oddala le enemu glavnemu podjetniku.

Izključna cena je 12080 K 34 v. Stavbeni operat, sestoji iz stavbenih načrtov, stavbenega dovoljenja, stroškovnjaka in stavbenih pogojev. Je pri kraj. šol. svetu v Novištifi in pri okr. šol. svetu (okr. glavarstvo) v Celju v pogled razpis. žen

Vsak dražbenik mora pred pr. četkom dražbe pok. 200 1208 K varščine.

Krajni šolski svet Novaštifa, dne 27. septembra 1902

(417) 21

Franc Storgelj, načelnik

Učenec

se sprejme takoj v trgovino mešanega blaga v lepem kraju v Savinski dolini. — Zmožen mora biti slovenskega in nemškega jezika. — Kje, pove upravništvo „Domovine“ v Celju.

(415) 2-1

izurjenega stenografa

sprejme takoj

dr. Ivan Dečko, svetnik v Celju.

Plača po dogovoru.

(418) 2-1

Blag gosp.

Gabrijel Piccoli

lekar

dyurni založnik Nj. svet. papeža Leona XIII.

v Ljubljani.

Potrjuje prejem steklenic Vaše tinkture za želodec, katero morem najtopleje vsakomur priporočati, kajti rahim in že od leta 1878 in zmeraj mi je kot izbornu učinkujoče zdravilo služila pri želodčnih in črevesnih boleznih.

KRMN, 13. maja 1897.

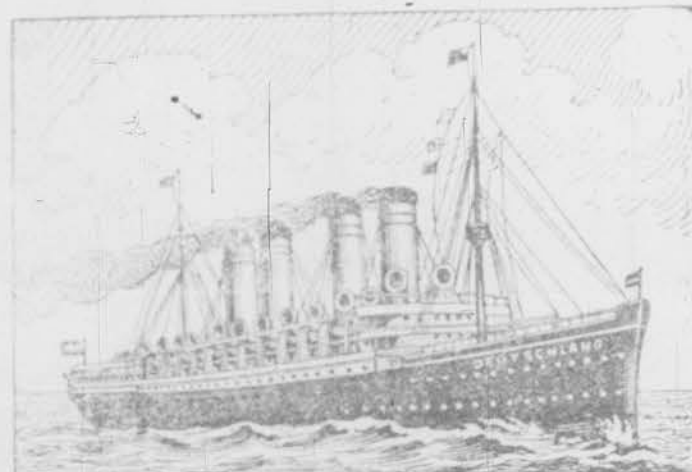
Miroslav Leitner c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjuje in to tinkture za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

(264) 10-6

Karel grof Strasoldo.

Največje, najhitrejšje

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 29

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linie

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lito železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovođe, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.